

Rezolvare model de exercitii TS1

1. Fie $L = \{a^n b^m u_1 a u_2 a \dots u_n a, u_i \in \{0,1\}^+, u_i \text{ conține cel puțin un } 0, m \geq 0, n \geq 0\}$.

a) Construiți o gramatică de un tip cât mai mare pentru L (precizați tipul)

b) Construiți o derivare extrem stanga pentru $a^2 b^m 0 a 10 a$

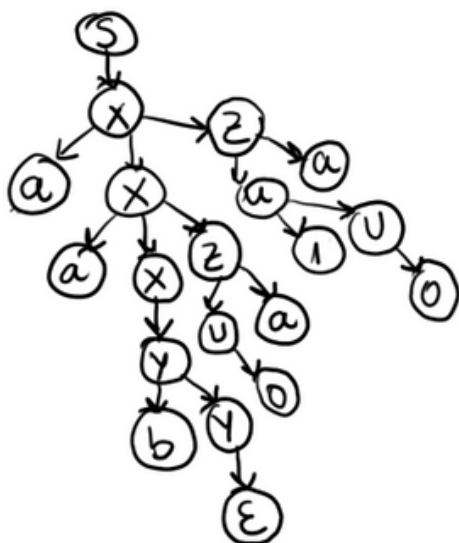
c) Construiți un arbore de derivare pentru $a^2 b^m 0 a 10 a$

a) $S \rightarrow X$
 $X \rightarrow a X Z Y$
 $Y \rightarrow b Y | \epsilon$
 $Z \rightarrow U a$
 $U \rightarrow 0 U | 1 U | 0$

b) $a^2 b^m 0 a 10 a$

$S \rightarrow X \rightarrow a X Z \rightarrow a a X Z Z \rightarrow$
 $a a Y Z Z \rightarrow a a b Y Z Z \rightarrow a a b Z Z$
 $\rightarrow a a b U a Z \rightarrow a a b 0 a Z \rightarrow$
 $\rightarrow a a b 0 a U a \rightarrow a a b 0 a 1 U a \rightarrow$
 $\rightarrow a a b 0 a 10 a$

c)

2. Fie $L = \{v a^{n_1} u_1 a^{n_2} u_2 \dots a^{n_k} u_k, u_i \in \{0,1\}^*, u_i \text{ se termină cu } 11 \text{ sau } 00, n_i \geq 0, \text{ pentru orice } i, k \geq 0, v \in \{b,c\}^+\}$

a) L se poate scrie ca: $L = L_1(L_2)^*$. Precizați cine sunt L_1 și L_2 și construiți gramaticile G_1 și G_2 care să genereze cele două limbaje

b) Construiți o gramatică G care să genereze L

c) Construiți un arbore de derivare în gramatică G pentru $ba^2 00 a 011$

d) Construiți o expresie regulată care să descrie L

$$a) L = L_1 (L_2)^*$$

$$L_1 = \{ v, v = \{b, c\}^+ \}$$

$$L_2 = \{ a^{m_1} u_1 a^{m_2} u_2 \dots a^{m_k} u_k, u_i \in \{0, 1\}^*, u_i \text{ se termină cu } 00 \text{ sau } 11, m_i \geq 0, \forall i, k \geq 0 \}$$

$$L(G_1): S \rightarrow bX / cX$$

$$X \rightarrow bX / cX / \epsilon$$

$$L(G_2): S \rightarrow XS / X$$

$$X \rightarrow aX / Y$$

$$Y \rightarrow 00 / 11$$

$$Z \rightarrow 0Z / 1Z / \epsilon$$

$$b) L(G): S \rightarrow bXY / cXY$$

$$X \rightarrow bX / cX / \epsilon$$

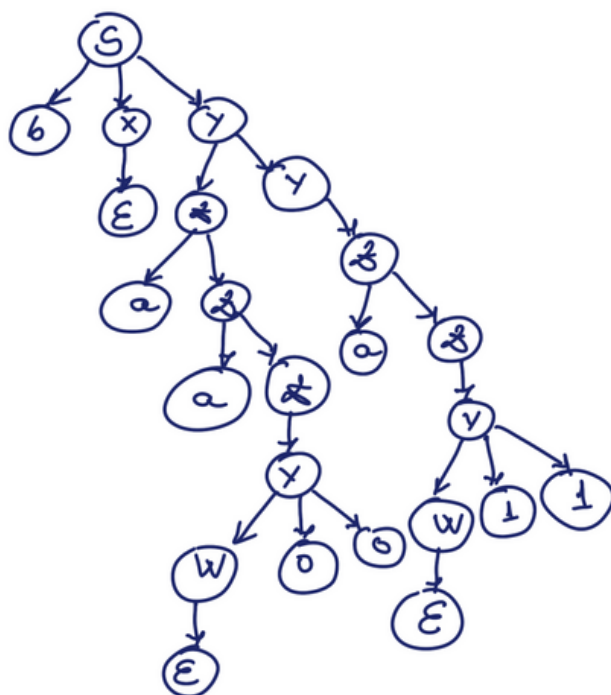
$$Y \rightarrow ZY / Z / \epsilon$$

$$Z \rightarrow aZ / V$$

$$V \rightarrow W00 / W11$$

$$W \rightarrow 0W / 1W / \epsilon$$

$$c) ba^2 00 a 11.$$

$$d) (b/c)^+ \cdot ((a^*) \cdot (0/1)^* 00/11)^*$$

3. Fie $L = \{a^n b^m u, u \in \{0,1\}^*, m \geq 0, n \geq 0\}$.

- Construiți o gramatică G de tip 3 cu maxim 7 reguli pentru limbajul L .
- Construiți o gramatică G' în forma normală echivalentă cu G .
- Construiți un automat nedeterminist echivalent cu gramatica G' .
- Construiți o expresie regulată care să descrie L .

$$a) S \rightarrow aS \mid X$$

$$X \rightarrow bX \mid Y$$

$$Y \rightarrow 0Y \mid 1Y \mid \epsilon$$

b) Mai întâi, vom elimina regulile de ștergere.

$$N_0 = \{A \mid A \in N, A \rightarrow \epsilon \in P\}; i = 0;$$

do {

$$i = i + 1;$$

$$N_i = N_{i-1} \cup \{X \mid X \in N, \exists X \rightarrow \alpha \in P, \alpha \in N_{i-1}^*\};$$

} while $N_i \neq N_{i-1}$;

$$N_\epsilon = N_i;$$

Plecăm de la N_0 . În N_0 punem termenul care trece în ϵ , adică X . $N_0 = \{X\}; i = 0;$

$$\text{do } \{ i = 1;$$

$$N_1 = N_0 \cup \{X\} = \{X, Y\}$$

$$\} \text{ while } N_0 \neq N_1 (A)$$

$$\text{do } \{ i = 2;$$

$$N_2 = N_1 \cup \{S\} = \{S, X, Y\}$$

$$\} \text{ while } N_1 \neq N_2 (A)$$

$$\text{do } \{ i = 3;$$

$$N_3 = N_2 \cup \{S\} = \{S, X, Y\}$$

$$\} \text{ while } N_2 \neq N_3 (F)$$

Leșorim regulile după eliminarea stergerilor.

$$S \rightarrow aS \mid X \mid a \mid \varepsilon$$

$$X \rightarrow bX \mid Y \mid b$$

$$Y \rightarrow 0Y \mid 1Y \mid 0 \mid 1$$

Vom elimina redenumirile

```
for (A ∈ N) {
  N0 = {A}; i = 0;
  do {
    i = i + 1;
    Ni = Ni-1 ∪ {C | C ∈ N, ∃B → C ∈ P, B ∈ Ni-1};
  } while Ni ≠ Ni-1;
  NA = Ni; // NA = {X ∈ N | A ⇒* X}
}
```

$$N_0 = \{S\}; i = 0;$$

$$\text{do } \{ i = 1;$$

$$N_1 = N_0 \cup \{X\} = \{S, X\} \text{ while } N_1 \neq N_0 (A)$$

$$\text{do } \{ i = 2;$$

$$N_2 = N_1 \cup \{Y\} = \{S, X, Y\} \text{ while } N_2 \neq N_1 (A)$$

$$\text{do } \{ i = 3;$$

$$N_3 = N_2 \cup \emptyset = N_2 \text{ while } N_3 \neq N_2 (F)$$

$$N/S = \{S, X, Y\}$$

$$N_0 = \{X\}; i = 0;$$

$$\text{do } \{ i = 1;$$

$$N_1 = N_0 \cup \{Y\} = \{X, Y\} \text{ while } N_1 \neq N_0 (A)$$

$$\text{do } \{ i = 2;$$

$$N_2 = N_1 \cup \emptyset = N_1 \text{ while } N_1 \neq N_2 (F)$$

$$N/X = \{X, Y\}$$

$$M_0 = \{Y\}; i=0;$$

$$do \{ i = 1;$$

$$M_1 = M_0 \cup \emptyset = M_0 \} \text{ while } M_0 \neq M_1 (F)$$

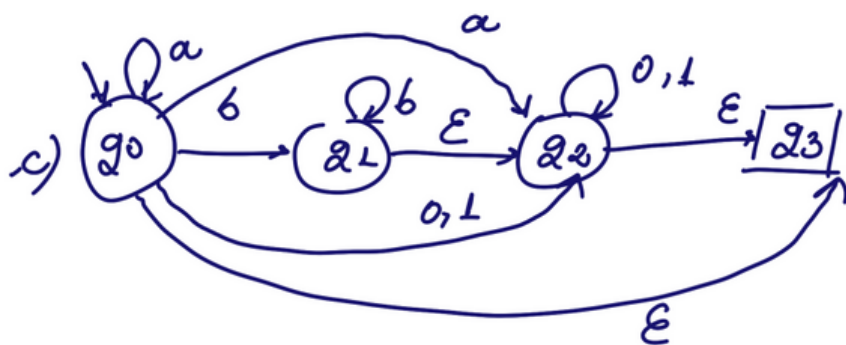
$$M_Y = \{Y\}$$

Vom revizui regulile eliminând redundanțele.

$$G': S \rightarrow aS / bX / b / 0Y / 1Y / 0 / 1 / \varepsilon$$

$$X \rightarrow bX / b / 0Y / 1Y / 0 / 1$$

$$Y \rightarrow 0Y / 1Y / 0 / 1$$

$$d) (a^*) \cdot (b^*) \cdot (0|1)^*$$

4. Fie următoarea gramatică:

$$S \rightarrow 0S \mid 1A$$

$$A \rightarrow 1A \mid 0A \mid 11B$$

$$B \rightarrow 1B \mid 2B \mid \varepsilon$$

- Precizați limbajul generat de gramatică
- Construiți o expresie regulată echivalentă
- Aduceți gramatică la forma normală

$$b) (0^*) \cdot 1 \cdot (0|1)^* \cdot 11 \cdot (1|2)^*$$

$$a) S \rightarrow \underbrace{1A}_{11B} \rightarrow \underbrace{11B}_E \rightarrow 111$$

$$S \rightarrow \underbrace{0S}_{0S} \rightarrow \underbrace{00S}_{1A} \rightarrow \underbrace{001A}_{0A} \rightarrow \underbrace{0010A}_{1A} \rightarrow \underbrace{00101A}_{11B} \rightarrow \underbrace{001011B}_{1B}$$

$$\rightarrow \underbrace{0010111B}_{2B} \rightarrow \underbrace{001011112B}_E \rightarrow 001011112.$$

$$\mathcal{L} = \{ w 11 u \mid w = \{0,1\}^*, w \text{ contains odd number of } 1, |w| \geq 1, \\ u = \{1,2\}^*, |u| \geq 0 \}.$$

c) Vom elimina regulile de stergere.

$$N_0 = \{A \mid A \in N, A \rightarrow \epsilon \in P\}; i = 0;$$

do {

$$i = i + 1;$$

$$N_i = N_{i-1} \cup \{X \mid X \in N, \exists X \rightarrow \alpha \in P, \alpha \in N_{i-1}^*\};$$

} while $N_i \neq N_{i-1}$;

$$N_\epsilon = N_i;$$

$$N_0 = \{B\}; i = 0;$$

$$\text{do } \{ i = 1$$

$$N_1 = N_0 \cup \emptyset = \{B\}$$

$$\} \text{ while } N_1 \neq N_0 (\neq)$$

$$S \rightarrow 0S \mid 1A$$

$$A \rightarrow 1A \mid 11B \mid 11$$

$$B \rightarrow 1B \mid 2B \mid 1 \mid 2$$

for ($A \in N$) {

$$N_0 = \{A\}; i = 0;$$

do {

$$i = i + 1;$$

$$N_i = N_{i-1} \cup \{C \mid C \in N, \exists B \rightarrow C \in P, B \in N_{i-1}\};$$

} while $N_i \neq N_{i-1}$;

$$N_A = N_i; // N_A = \{X \in N \mid A \Rightarrow^* X\}$$

}

Apoi, vom elimina
reducibile:

Nu se pot face redenumirii pt că nu avem reguli de forma $M \rightarrow M$,
 $M = \text{nonterminal}$.

5. Fie expresia regulată: $(a^*|b^*)^*(aa)^*ba^*$.

- Simplificati expresia (construiti o expresie echivalenta cu numar minim de operatori, precizand cum ati simplificat fiecare subexpresie)
- Precizati limbajul descris de expresie
- Construiti o gramatica echivalenta cu expresia

$$a) (a^*/b^*)^*(aa)^*ba^* = (a^*/b^*)(aa)^*ba^* = \\ (a/b)^*(aa)^*ba^*$$

$$b) L = \{ w a^m b a^m \mid w = \{a, b\}^*, |w| \geq 0; m \geq 0; m = 2k; \\ m = \{0, 1\}; k \in \mathbb{N} \}$$

$$c) G: S \rightarrow aS/bS/X \\ X \rightarrow aaX/bY \\ Y \rightarrow aY/\epsilon$$

6. Fie expresia regulată: $00^*(0^*1|1)^*1^*$

- Simplificati expresia
- Precizati limbajul descris de expresie
- Construiti automatul cu epsilon-tranzitii echivalent cu expresia

$$a) 00^*(0^*1|1)^*1 = 00^*(0^*1)^*1$$

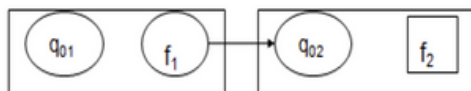
$$R/R = R$$

$$R \cdot R^* = R^+$$

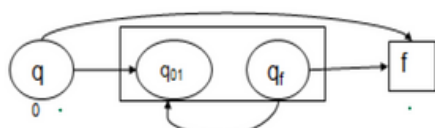
$$b) L = \{ 0^m w 1 \mid w = \{01\}^*; |w| \geq 0 \}$$

• $E = E_1 | E_2$

• $E = E_1 E_2$

• $E = E_1^*$

7. Fie gramatica:

$G = (\{S, A, B, C\}, S, \{a, b, c\}, S, P)$ cu P :

$S \rightarrow AaA$

$A \rightarrow B$

$B \rightarrow bBc | C$

$C \rightarrow dC | \epsilon$

$A \rightarrow aA | bA | a | b$

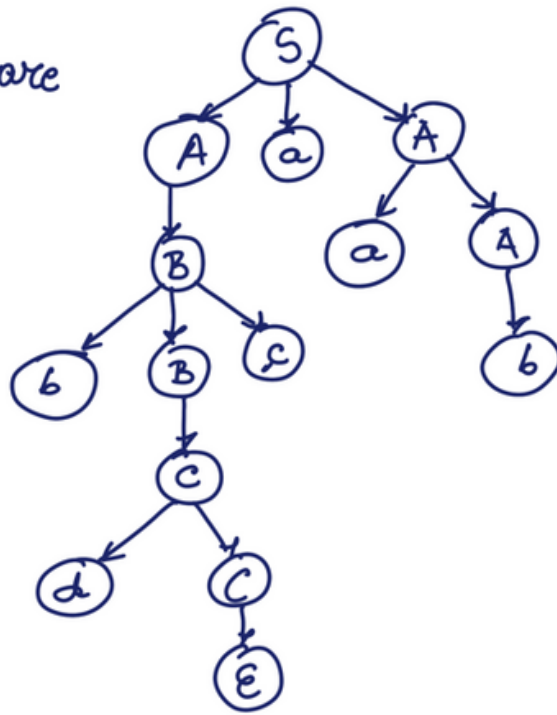
- Sa se descrie limbajul generat de gramatica
- Construiti o derivare extrem dreapta si un arbore de derivare pentru un cuvint de lungime cel putin 6
- Sa se aduca gramatica la forma normala Chomsky

a) $L = \{ w a v \mid w, v = \{a, b, c, d\}^* ; w, v \text{ sunt de forma } b^m d^m c^m, m, m \geq 0 \text{ SAU } a^{m_1} b^{m_1} a^{m_2} b^{m_2} \dots a^{m_k} b^{m_k}, m_i, m_i \geq 1 ; k, j \geq 1 \}$.

$L = \{ w u a w u \mid u = b^m d^m c^m, m, m \geq 0, |u| \geq 0 ; w \in \{a, b\}^+ ; |w| \geq 1 \}$.

b) $S \rightarrow AaA \rightarrow \underbrace{AaA}_{aA} \rightarrow \underbrace{AaA}_b \rightarrow \underbrace{AaA}_B \rightarrow \underbrace{AaA}_{bBc} \rightarrow \underbrace{AaA}_C \rightarrow \underbrace{AaA}_{dC} \rightarrow \underbrace{AaA}_\epsilon \rightarrow b d C c a a b \rightarrow b d c a a b$

Arborele de derivare

- c)
- $S \rightarrow AaA$
 - $A \rightarrow B$
 - $B \rightarrow bBc | C$
 - $C \rightarrow d | \epsilon$
 - $A \rightarrow aA | bA | a | b$

Vom elimina regulile de stergere (cele cu ϵ)

$$N_0 = \{C\}; i=0;$$

do $\{ i=1;$

$$N_1 = \{C\} \cup \{B\} = \{B, C\} \text{ while } N_1 \neq N_0(A)$$

do $\{ i=2;$

$$N_2 = \{B, C\} \cup \{A\} = \{A, B, C\} \text{ while } N_2 \neq N_1(A)$$

Rescriem regulile: $S \rightarrow AaA | a | Aa | aA$

$$A \rightarrow B$$

$$B \rightarrow bBc | bc | C$$

$$C \rightarrow d | dC$$

$$A \rightarrow aA | bA | a | b$$

Vom elimina redenumirile

$$N = \{S, A, B, C\}$$

$$N_0 = \{S\}; i=0$$

do $\{i=1; N_1 = \{S\} \cup \emptyset = \{S\}\}$ while $N_0 \neq N_1 (F)$

$N_S = \{S\}$

$N_0 = \{A\}; i=0;$

do $\{i=1; N_1 = \{A\} \cup \{B\} = \{A, B\}\}$ while $N_0 \neq N_1 (A)$

do $\{i=2; N_2 = \{A, B\} \cup \{C\} = \{A, B, C\}\}$ while $N_1 \neq N_2 (A)$

do $\{i=3; N_3 = \{A, B, C\} \cup \emptyset = \{A, B, C\}\}$ while $N_2 \neq N_3 (F)$

$N_A = \{A, B, C\}.$

$N_0 = \{B\}; i=0;$

do $\{i=1; N_1 = \{B\} \cup \{C\} = \{B, C\}\}$ while $N_0 \neq N_1 (A)$

do $\{i=2; N_2 = \{B, C\} \cup \emptyset = \{B, C\}\}$ while $N_1 \neq N_2 (F)$

$N_B = \{B, C\}.$

$N_0 = \{C\}.$

do $\{i=1; N_1 = \{C\} \cup \emptyset = \{C\}\}$ while $N_0 \neq N_1 (F)$

$N_C = \{C\}$

Revisem regulile: $S \rightarrow AaA / a / Aa / aA$

$A \rightarrow bBc / bc / d / dC$

$B \rightarrow bBc / bc / d / dC$

$C \rightarrow d / dC$

$A \rightarrow aA / bA / a/b$

Aducem în FNC (Forma Normală Chomsky),
având toate regulile de genul $\begin{cases} A \rightarrow BC \\ B \rightarrow d \end{cases}$

$$\begin{array}{l|l} S \rightarrow A_1 A / a / A A_0 / A_0 A & A_1 \rightarrow A A_0 \\ A \rightarrow B_1 C_0 / B_0 C_0 / d / A_0 C_0 & A_0 \rightarrow a \\ B \rightarrow B_1 C_0 / B_0 C_0 / d / A_0 C_0 & B_0 \rightarrow b \\ C \rightarrow d / A_0 C & C_0 \rightarrow c \\ A \rightarrow A_0 A / B_0 A / a / b & A_0 \rightarrow d \\ & B_1 \rightarrow B_0 B \end{array}$$

8. Fie următoarea gramatică:

$G = (\{S, A, B, C\}, S, \{a, b, c\}, S, P)$ cu P :

$S \rightarrow AB$

$A \rightarrow AB \mid a$

$B \rightarrow BC \mid b$

$C \rightarrow CC \mid c$

a) Precizați limbajul generat de gramatică.

b) Folosind algoritmul CYK, verificați dacă $abbc \in L(G)$.

c) Construiți un arbore de derivare pentru un cuvânt la alegere de lungime 4.

$$a) S \rightarrow \underbrace{AB}_{AB} \rightarrow \underbrace{AB}_{\bar{a}} \rightarrow \underbrace{aBB}_{\bar{B}\bar{C}\bar{b}} \rightarrow \underbrace{aBCb}_{\bar{b}\bar{C}} + \underbrace{a\bar{C}\bar{C}b}_{\bar{c}\bar{c}} \rightarrow abcccb.$$

Vom avea cum să începem a și măcar un b

$$\mathcal{L} = \{ ab^{m_1} c^{m_1} b^{m_2} c^{m_2} \dots b^{m_k} c^{m_k} d \mid k \geq 1; d \geq 0; m_i, m_j \geq 1; 1 \leq i \leq k; 0 \leq j \leq d \}$$

b) Alg lui CYK (Cocke Younger Kasami) → se ocupă cu
recunoașterea unui cuvânt în gramatică în FNC (Forma Normală
Chomsky)

Am cuvântul $abbc$, vrem să verificăm dacă $abbc \in L(G)$

Facem tabelul

$abbc \in L(G)?$

V_{ij}	$j=1$	$j=2$	$j=3$	$j=4$
$i=1$	$V_a = \{A\}$	$V_{ab} = \{S, A\}$	$V_{abb} = \{S, A\}$	$V_{abbc} = \{S, A\}$
$i=2$	$V_b = \{B\}$	$V_{bb} = \emptyset$	$V_{bbc} = \emptyset$	—
$i=3$	$V_c = \{C\}$	$V_{bc} = \{B\}$	—	—
$i=4$	$V_c = \{C\}$	—	—	—

V_{ij} = subavântul de la poziția i de lungime j

$$V_{11} = V_a; V_{21} = V_b; V_{31} = V_c; V_{41} = V_c$$

$V_a \Rightarrow$ Ce variabilă generează a? Răspuns: A

$V_b \Rightarrow$ Ce variabilă generează b? Răspuns: B

$V_c \Rightarrow$ Ce variabilă îl generează pe c? Răspuns: C

$$V_{12} = V_{ab}; V_{22} = V_{bb}; V_{32} = V_{bc}$$

$$V_{ab} = V_a \circ V_b = \{N / N \rightarrow AB, A \in V_a; B \in V_b\}$$

formal

Ne vom uita care sunt variabilele care îl generează pe A, variabilele care îl generează pe C, iar apoi la regulile care trec prin B.C.

În cazul nostru, $V_a = \{A\}$; $V_b = \{B\}$, deci vom vedea cime trece în AB (vom avea pe $\{S, A\}$)

$$V_{bb} = V_b \circ V_b = \{N / N \rightarrow BB, B \in V_b\} = \{\emptyset\}$$

$$V_{bc} = V_b \circ V_c = \{N / N \rightarrow BC, B \in V_b, C \in V_c\} = \{B\}$$

$$V_{13} = V_{abb}; V_{23} = V_{bbc}$$

Avem următoarea formulă:
$$V_{ij} = \bigcup_{k=1}^{j-1} V_{ik} \circ V_{i+k, j-k}$$

$$\bullet \bigcup_{k=1}^{3-1} V_{ik} \circ V_{i+k, j-k} = \underbrace{(V_{11} \circ V_{22})}_{V_a} \cup \underbrace{(V_{12} \circ V_{31})}_{V_{ab}} =$$

$$= (V_a \circ V_{bc}) \cup (V_{ab} \circ V_c) = (\{A\} \circ \emptyset) \cup (\{S, A\} \circ \{B\}) = \{A\} \cup \{SB, AB\} = \{A, SB, AB\} = V_{13} = \{S, A\}$$

$$\bullet \bigcup_{k=1}^{3-1} V_{ik} \circ V_{i+k, j-k} = (V_b \circ V_{bc}) \cup (V_{bb} \circ V_c) =$$

$$= (\{B\} \circ \{B\}) \cup (\emptyset \circ \{c\}) = \{BB\} \cup \{c\} = \{BB, c\} \quad V_{15} = \emptyset$$

$$\bullet \bigcup_{k=1}^{4-1} V_{ik} \circ V_{i+k, j-k} = (V_{11} \circ V_{23}) \cup (V_{12} \circ V_{32}) \cup (V_{13} \circ V_{41}) =$$

$$= (\{A\} \circ \emptyset) \cup (\{S, A\} \circ \{B\}) \cup (\{S, A\} \circ \{c\}) = \{A, SB, AB, SC, AC\}$$

$$V_{14} = V_{abbc} = \{S, A\}$$

$$\nexists (S \in V_{14})(A) \Rightarrow abbc \in \mathcal{L}(G)$$

c) Algoritm curentul abbc (de la sufixul b)

